

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Pauli Harju	Suomi.fi	16.12.2021 13:55:50 UTC+02:00
Rauno Malinen	Suomi.fi	16.12.2021 14:05:02 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisälllys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (2 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

16.12.2021

545/00.07.03/2021

Lausunto koskien Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan valtion maalle perustettavia luonnonsuojelualueita

Ympäristöministeriö

PL 35

00023 Valtioneuvosto

Email: kirjaamo.ym@gov.fi

Viite: Ympäristöministeriön lausuntopyyntö, VN/18153/2021

Asia: Lausuntopyyntö koskien Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan valtion maalle perustettavia luonnonsuojelualueita

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoja asetusluonnoksista, jotka koskevat Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan perustettavia luonnonsuojelualueita. Perustettavat alueet ovat valtion omistuksessa ja ne on varattu jo aiemmin luonnonsuojelutarkoituksiin. Alueet kuuluvat pääosin eri suojeluohjelmiin ja Natura 2000 -verkostoon. Perustettavien 47 luonnonsuojelualueen yhteispinta-ala on noin 36 560 hehtaaria, joista valtioneuvoston asetuksella perustettavia olisi 33 aluetta pinta-alan ollessa noin 36 000 hehtaaria. Ympäristöministeriön asetuksella perustettavien 14 luonnonsuojelualueen yhteispinta-ala olisi vajaa 600 hehtaaria.

Pohjois-Pohjanmaan liitto ihmettelee, ettei siltä ole pyydetty lausuntoa asetuksista, vaikka perustettavat luonnonsuojelualueet osin liittyvät maakuntakaavoitukseen ja kaavoituksen tueksi laadittuihin taustaselvityksiin. Myöskin maakuntaliiton informoiminen asetusluonnoksien etenemistä on ollut puutteellista rajoittuen yhteen palaveriin vuonna keväällä 2018, jolloin asetusten tarkemmasta sisällöstä ei ollut tietoa.

Esitetyt asetukset toteuttavat Pohjois-Pohjanmaan lainvoimaisten maakuntakaavojen 1. ja 2. sekä voimaan määrätyn 3. vaihemaakuntakaavan luonnonsuojelulain nojalla toteutettavaksi tarkoitettuja suojelualueita. Mukana on myös joukko maakuntakaavassa soidensuojeluun tarkoitettuja suoalueita (SL-1). On myönteistä, että alueiden toteutus saatetaan näiltä osin loppuun.

Valtion maanhankinnan myötä eräät alueet ollaan toteuttamassa laajempina kokonaisuuksina alueita yhdistäen, kuin eri suojeluohjelmissa ja myös maakuntakaavoissa on esitetty. Suojeluohjelmien ulkopuoliset maakaupat lienee toteutettu vapaaehtoisin kaupoin, mikä osoittaa maanomistajien halua luontoarvojen vaalimiseen.

Yksittäisistä kohteista Pohjois-Pohjanmaan liitto haluaa nostaa esille Revonnevan-Ruonnevan suojelualueen toteutuksen, koska aluetta halkovat sekä valtatie 8 sekä Oulu-Helsinki päärata. Luonnonsuojelualueilla toteuttava suojelualue on laajennettu koskemaan maakuntakaavasta ja suojeluohjelmista poiketen osin myös pääradan aluetta. Oulusta etelään johtava päärata on merkittävästi parannettava nopean henkilöliikenteen ja raskaan

16.12.2021

tavaraliikenteen päärata, jota on tarkoitus kehittää kaksoisraiteena puuttuvalta osin eli Oulu - Ylivieska rataosuuden osalta. Revonnevan-Ruonnevan suojelualueen toteutus ei saa missään tapauksessa estää radan kehittämistä kaksoisraiteeksi ja myös valtatie 8 kehittäminen on pystyttävä takaamaan suojelutoimista huolimatta. Tarvittaessa väylien kehittämistarpeet tulisi huomioida myös asetuksessa.

Kummunlampien ja Uikulanjärven suojelualue (Natura 2000 -alue) sijaitsee Oulun seudulle erittäin merkittävän Vasikkasuon kiviainesalueen läheisyydessä ja louhostoiminnasta on Natura-alueella havaittu vesitalouteen liittyviä vaikutuksia. Vaikka korvaavien alueiden osalta ei ole saavutettu toivottua tulosta, niin tämän seudun kiviaineshuollolle merkittävän louhosalueen olemassaolon vuoksi olisi Kummunlampien ja Uikulanjärven suojelualue toteutusta syytä vielä harkita.

Osa perustettavista suojelualueista ovat pirstaleisia ja pienipiirteisiä, minkä lisäksi suojeluohjelma-alueita on toteutettu osin ELY-keskuksen (myös aiemman Ympäristökeskuksen) päätöksillä. Valtioneuvoston ja yksityismaiden luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksissä on kuitenkin selkeitä eroja hirven, jäniksen, metsäkanalintujen, ketun ja pienpetojen sekä metsästyksen ja pyynnin osalta. Valtioneuvoston asetuksella perustettavien alueiden osalta tulisi huomioida metsästys- ja pyyntioikeuden yhtenäisyys eli sopeuttaa päätös niin suojelutarpeeseen kuin myös paikalliseen tilanteeseen. Samoin tulisi toimia myös pinta-alaltaan pienien (alle 100 ha:n) yksityiseen suojelualueisiin rajautuvien luonnonsuojelualueiden alueiden osalla. Yhtenäiset käytännöt helpottaisivat niin metsästyksiä kuin myös sen valvontaa.

Yleisenä huomiona on alueella virinnyt keskustelu metsästysoikeuksien rajoituksista. On huolestuttavaa, että jotkin maitaan suojeluun luovuttaneet ovat jääneet käsitykseen, ettei metsästysoikeuksiin tulla puuttumaan. Suomen Natura 2000 päätöksessä todetaan, että ”Alueen sisällyttäminen Natura 2000 -verkostoon ei pääsääntöisesti vaikuta metsästysoikeuksiin eikä niiden käyttöön, sillä Natura-alueiden suojelun tavoitteena on tiettyjen luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen suojelu sekä sellaisten lajeja koskevien häiriöiden estäminen, jotka merkittäväällä tavalla vaarantavat lajien suojelutason. Metsästyksiä ei ole pidettävä tällaisena häiriönä muutoin kuin erityisen tärkeillä linnustonsuojelualueilla ja harmaahylkeiden suojelun kannalta merkityksellisillä alueilla”. Päätöksessä todetaan myös, että ”luonnonsuojelualueilla metsästyksen suhtaudutaan paikallisten olosuhteiden mukaisesti.” Lisäksi päätöksessä todetaan, että ”Metsästysrajoituksia ei kuitenkaan toimeenpanna yksipuolisin viranomaispäätöksin, vaan ne toteutetaan neuvottelemalla eri etutahojen tavoitteita yhteen sovittaen.” Siksi metsästysrajoituksista ja niihin liittyvistä aikarajoituksista tulisi ennen suojelun lopullista toteutusta käydä vielä lisäneuvotteluja mahdollisten ristiriitojen ja erimielisyyksien selvittämiseksi.

Tämän lausunnon valmisteluun Pohjois-Pohjanmaan liitosta ovat osallistuneet suunnittelujohtaja Ilpo Tapaninen, ympäristöpäällikkö Erika Kylmänen ja paikkatietopäällikkö Rauno Malinen.

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO

Maakuntajohtaja Pauli Harju

Paikkatietopäällikkö Rauno Malinen